

SECCIÓ DE SENDERS

A.E.TALAIA

DEL BAIX EBRE AL SOLSONÈS

15ª Etapa : CERVERA - MONTFALCÓ MURALLAT - SANT PERE DELS ARQUELLS

28 de febrer 1993

En aquesta etapa postcarnestoltesca convé no forçar massa la marxa perquè n'hi ha més d'un que encara no s'haurà recuperat dels excessos realitzats. Així doncs, ens limitarem a fer una breu passejada sense gaires alts i baixos pels voltants de la molt *noble* vila de Cervera.

Sortirem de Cervera seguint el GR-7-1 i en un tres i no res arribarem a les restes del Mas Suau on retrobarem la variant GR-7-1-1 que havíem deixat al coll de Montpaó. Seguirem endavant i després de travessar la riera de Vergós ens enfilarem pel turó on està emplaçat el poblet de Montfalcó Murallat. Una vegada hàgim descansat i visitat aquest interessant nucli fortificat desfarem el camí fins al Mas Suau i partir d'allí, seguint la variant GR-7-1-1, que és l'antic camí ral de Vergós Guerrejat a Sant Pere dels Arquells, travessarem el torrent de Monells on trobarem la font de la Guatlla, i pujarem fins la carena on hi ha el vèrtex geodèsic de Guixàs. Des d'aquest punt es pot gaudir, si la boira ho permet, d'una bona panoràmica de la vall del riu d'Ondara.

Tot seguit davallarem fins a la riba de l'Ondara on es troba situat el poblet de Sant Pere dels Arquells; en aquest indret finalitzarem l'etapa.

MONTFALCÓ MURALLAT

El municipi de les Olugues, de 19.15 km² s'estén a banda i banda de l'alta vall del Sió, fins els plans de les carenes. El petit Sió, augmentat per l'aportació del **torrent de Freixenet** i per les valls on s'escorren els **torrents de Malacara i de Vergós**, tot i no portar un cabal gaire notable, proporciona a la vall que s'estén entre Montfalcó i la població de les Olugues un subsòl abundós en aigua, en temps de pluges normals, i això fa que aquest terme, a base de pous, pugui abastar la ciutat de Cervera i d'altres pobles veïns.

A la vall hi ha un ample sector de terres conreables molt ben aprofitades per a hortalisses, però la major part dels conreus, unes 1200 ha, són de secà, especialment ordi i civada. En els pendents i pedregars hi ha un xic de bosc i la costa dreta del Sió, la més escabrosa, s'ha aprofitat tradicionalment per a ametllers i algunes oliveres. Hi resta també un xic de vinya, que és només un petit record de la gran importància que aquest conreu havia tingut abans de la fil·lo-

xera. En el terme hi ha explotacions bovines i porcines, així com d'avicultura, que són el complement indispensable per a l'economia rural.

Tot aquest territori era inicialment part integrant de la marca berguedana o del comtat de Cerdanya i com a tal el lloc fou repoblat a mitjan segle XI i pertanyia a l'antiga diòcesi d'Urgell. Entre el 1072 i el 1095 senyorejaven aquests indrets Guerau Ponç, de la nissaga dels vescomtes de Cardona, com a feudatari del comte de Cerdanya. Montfalcó Murallat, el Sant Sepulcre i d'altres indrets tingueren una història comuna en aquests primers temps. El repoblament del lloc es féu amb cavallers i gent vinguda del Solsonès i del Bages que s'instal·là especialment a Santa Fe i en altres indrets del terme.

Dins del terme municipal hi ha el poble de **les Olugues**, que li dona el nom, el de **Montfalcó Murallat** i el de **Santa Fe de Segarra**, situat a llevat, sobre la costa dreta del Sió. Antigament també hi havia el **Sant Sepulcre**, antiga quadra, de la qual només resta la **Molgosa**, casa situada entre les Olugues i la Manresana.

MONTFALCÓ MURALLAT.

Montfalcó Murallat, o **del Duc**, inicialment dit **Montfalcó d'Oluja**, corona un airós turó que és el centre geogràfic del municipi. El clos de Montfalcó encara resta tancat amb altes muralles i s'hi entra només per un portal que s'ha esbotzat un xic per tal de poder-hi entrar els tractors. Les cases es disposen al voltant d'una placeta i d'uns carrerons, el més llarg dels quals és cobert pels habitatges, que s'aguanten en els arcs inferiors i els laterals, i malgrat les modificacions fetes al llarg del temps el conjunt encara conserva un cert estil moresc. A l'extrem oriental del nucli habitat hi hagué una torre cilíndrica que serví d'absis a l'església parroquial de **Sant Pere de Montfalcó**, que s'hi edificà a l'edat mitjana.

Actualment moltes de les cases s'utilitzen com a segona residència i això ha motivat que es restaurés part del mur i s'arreglessin els carrers. Als peus del tossal hi ha unes quantes masies en plena producció, entre les quals destaca el **Mas Ribera**.

El poble és esmentat pels primers documents medievals que es relacionen amb la comarca de Cervera. Fou una fortalesa molt preuada, tant pel sarraïns, com pels cristians. En desaparèixer la marca de Berga, el trobem infeudat, a mitjan segle XII, a Bernat de Montesquiu, que l'empenyorà el 1154 a Arnau de Cervera, però sota el domini del vescomte de Cardona i, a més, del comte de Barcelona.

Aquest poble encastellat s'utilitzà en la defensa del país en les guerres amb Pere de Castella, al segle XIV. Quan les forces del rei Joan II ocuparen Tàrraga el 1462 el rei posà de governador en aquesta zona Rodrigo de Boadilla, i s'hi féu constar el castell de Montfalcó; però li costà de poder-se'n servir perquè el 1470 encara es mantenia a favor del Principat i del comte de Pallars. Després d'aquesta guerra retornà als Cardona, que esdevingueren ducs, i així fou com aquest castell passà a anomenar-se també Montfalcó del Duc.

MONTFALCÓ MURALLAT.

SANT PERE DELS ARQUELLS

La població de Sant Pere dels Arquells, situada en un lloc ric d'aigua, a la dreta del riu d'Ondara, al fons de la vall, a 528 m d'altitud, va néixer entorn d'un petit priorat canonical fundat el 1100 pel monestir de Santa Maria de l'Estany a instàncies de Guillem Ramon d'Òdena.

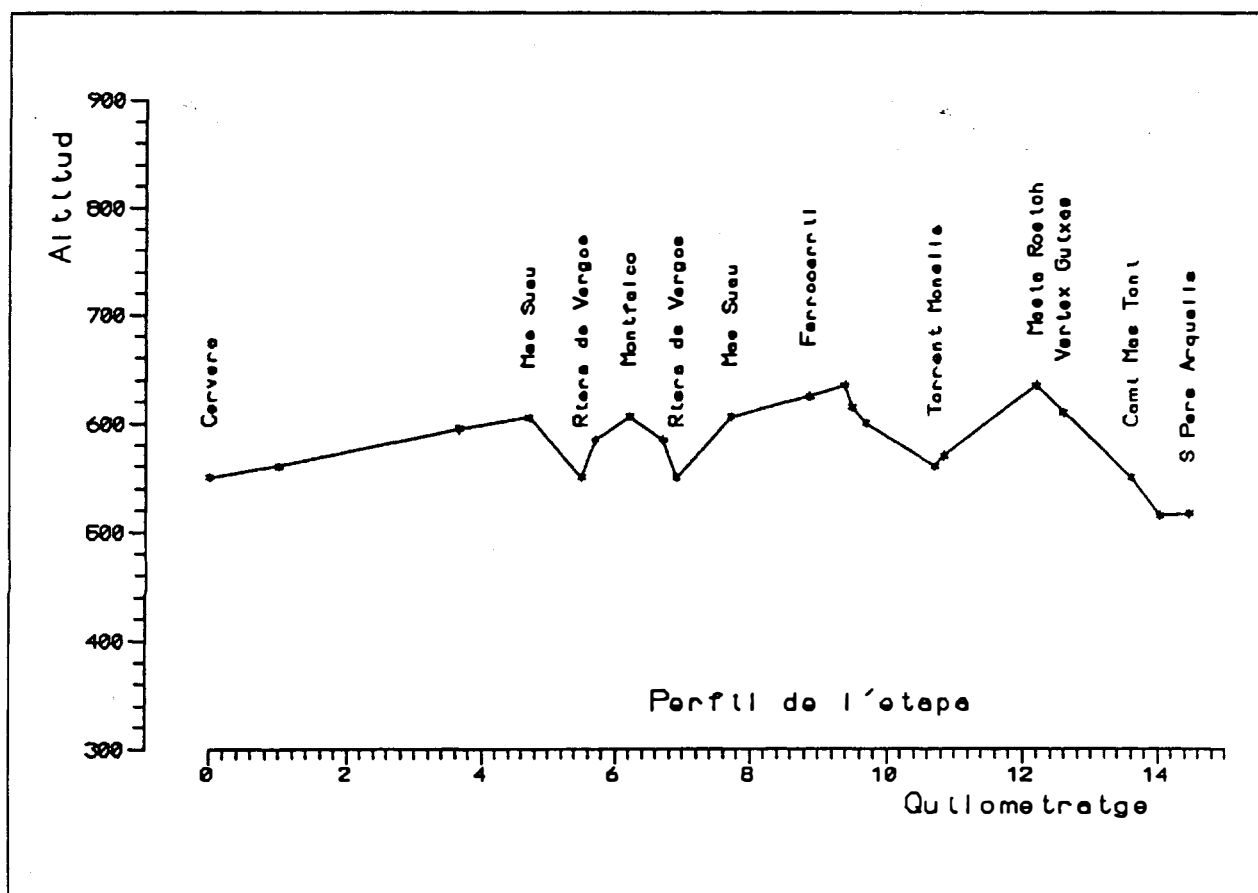
Aquest poblet, que fins el 1972 va centrar un municipi que portava el seu nom, és format per una vintena de cases. Un grup d'aquestes cases està col·locat formant una placeta tancada, la qual cosa unida a l'origen monàstic del lloc ha fet suposar que l'àmbit podia ser el d'un antic claustre del priorat. L'església està situada a la part més baixa del poble vers el riu.

El 1086 el noble Guillem Bernat d'Òdena, senyor de Rubinat i de Llindars, va erigir la primera església de Sant Pere, prop d'un antic molí. El seu fundador la va dotar amb el territori del castell de Llindars i altres aous amb vista, sens dubte, a erigir-hi un monestir, però, fracassat el primer intent el 1100, el seu fill Ramon Guillem d'Òdena, per consell de Bernat Dalmau, arxilevita de Tarragona, la va cedir al monestir de l'Estany, que tot seguit hi creà el priorat o pabordia de Sant Pere dels Arquells, que els seus fundadors van dotar amb nous béns, en especial les esglésies de Rubinat i les de Montmagastrell (Urgell) i Pontons (Alt Penedès). Durant un parell de segles el priorat tingué una notable vitalitat regit per un prior, que s'anomenava preposit o paborde, quatre canonges, dos beneficiats i alguns servents.

Va decaure molt a la segona meitat del segle XIV i al segle següent ja tenia només el preposit i un canonge. En ser secularitzades les canòniques augustinianes el 1592, l'antic priorat fou cedit al monestir de Montserrat i es transformà en una granja regida per un monjo i alguns servents. D'aquesta manera va continuar fins que el 1835 es convertí en una simple parroquia del bisbat de Vic, fins que el 1857 va passar a la diòcesi de Solsona.

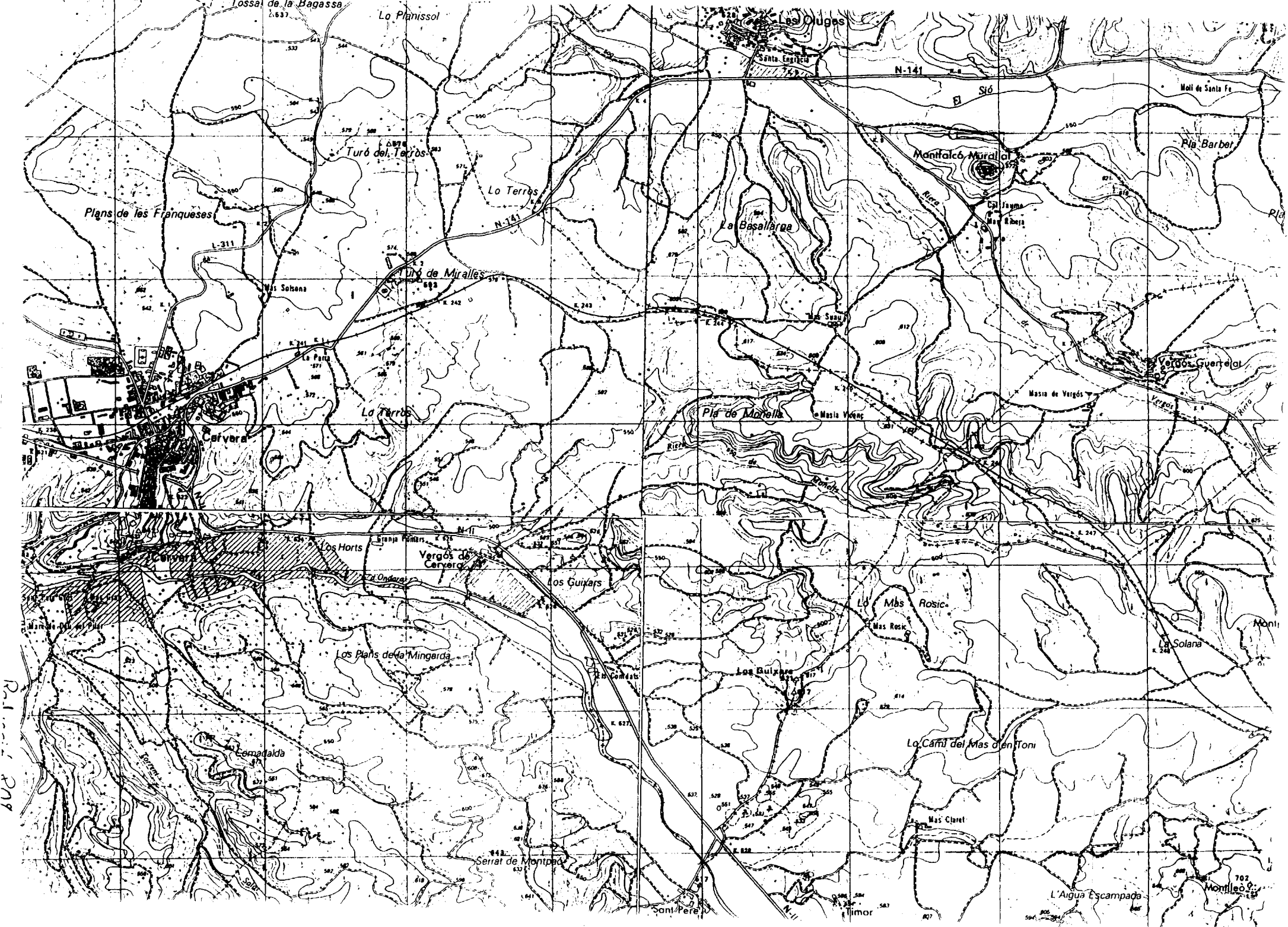
L'església actual de **Sant Pere dels Arquells** fou refeta al segle XIV i modificada el 1867. Avui no guarda cap vestigi de la seva antiguitat ni del seu passat monàstic.

Montpaó era un antic domini i castell que s'estenia en el serrat situat sobre de Sant Pere dels Arquells. La família senyorial dels Montpaó (*Monte Pavone*) és àmpliament documentada entre el 1112 i el 1349. El 1358 el lloc era de Jaume Desvalls i més tard surt encara en poder dels Desvalls fins avançat el segle XV. El seu terme tenia 12 focs el 1369 i només 4 el 1381, dels quals tres depenien del prior de Sant Pere dels Arquells. El lloc es va despoblar i ve desaparèixer al llarg del segle XVIII i la seva parroquialitat passà a la veïna església de la Sisquella. És tradició que la imatge de la **Mare de Déu de Montpaó**, potser la titular de l'església, es va baixar i es va venerar a l'església de Sant Pere dels Arquells. Només es coneixen unes ruïnes que identifiquen on era l'antic castell i poble de Montpaó.

BIBLIOGRAFIA

- ## Gran Geografia Comarcal de Catalunya.
Volum 9. La Segarra, l'Urgell i la Conca de Barberà.
Fundació Enciclopèdia Catalana. Barcelona. (1ª Edició, 1983).
- ## Gran Enciclopèdia Catalana.
Fundació Enciclopèdia Catalana. Barcelona. (1ª Edició, 1969).
- ## Això és Catalunya. Guia del Patrimoni Arquitectònic.
Departament de Cultura de la Generalitat.
Editorial Plaza i Janés. Barcelona. (1ª Edició, 1988).
- ## Topoguia del GR-7-1. 1er Fascicle : Pinós - Vallfogona de Riucorb.
Comitè Català de Senders de Gran Recorregut. (1ª Edició, 1986).
- ## Cervera (34-14) 361-III. MTNE.
Dirección General del Instituto Geográfico Nacional. (1ª Edició, 1984)
Escala 1:25.000
- ## Sant Ramon (34-14) 361-IV. MTNE.
Dirección General del Instituto Geográfico Nacional. (1ª Edició, 1984)
Escala 1:25.000
- ## Sant Guim de Freixenet (34-15) 390-II. MTNE.
Dirección General del Instituto Geográfico Nacional. (1ª Edició, 1984)
Escala 1:25.000
- ## Dibuixos d'En Bernat Salvador.

HORARI PREVIST

Sortida de Vilanova i la Geltrú.	7
La Panadella. Esmorzar	8.30
Sortida cap a Cervera.	9
Cervera. Inici de l'etapa.	9.30
Mas Suau. Reagrupament.	10.30
	10.40
Montfalcó Murallat. Ragrupament.	11.15
	11.35
Cruïlla camí Vergós Guerrejat. Reagrupament.	12.05
	12.15
Sant Pere dels Arquells. Final de l'etapa.	13.15
Tornada cap a Cervera.	13.30
Cervera. Dinar.	13.45
Sortida cap a Vilanova.	16.15
Vilanova i la Geltrú.	18

Notes.-

- # Esmorzarem a la Panadella, abans d'arribar a Cervera.
- # Per a dinar tornarem a Cervera.
- # Pel camí no trobarem cap font.
- # Si us plau, sigueu puntuals i respecteu els reagrupaments.

DESCRIPCIO DEL RECORREGUT

	Horari		Quilometratge
	Parcial	Total	
	0.00	0.00	0.000
Comencem l'etapa d'avui situats davant de l'estació de la vila de Cervera (555m). Hem d'anar cap a la dreta, en direcció nord-est, per l'avinguda de Manresa que segueix paral·lela a la via del ferrocarril.			
Una mica més enllà, a l'esquerra i a l'altra banda de la via, podem contemplar el singular edifici de la Cooperativa del Camp(o) Comarcal; al seu costat hi ha el d'una fàbrica de galetes també força original. I en Marquéz s'ha fet una caseta al xamfrà.			
	0.05	0.05	0.400
Passem pel costat d'un espectacular dipòsit d'aigua; darrera seu hi ha una mostra de les típiques vivendes unifamiliars aparellades tan característiques dels nostres temps.			
L'avinguda de Manresa, que de fet és la carretera que va a les Olugues i Sant Ramon, ja ens ha conduït fins als afores de Cervera. Ara travessarem una zona de xalets esparsos.			
	0.05	0.10	0.820
A l'esquerra queda el grupet de cases de la Parra i a la dreta n'hi ha una en construcció (565 m).			
Poc més enllà, la carretera gira vers la dreta i ens mena al nus d'enllaç amb la nova carretera de Guissona. Hem de travessar aquesta nova carretera i seguir per l'altra banda en direcció a l'abocador; a la dreta veiem un pal indicador del GR.			
La carretera que seguim baixa fent un revolt cap a l'esquerra per anar a trobar el seu antic traçat; a la dreta deixem un camí. Una vegada hem enllaçat amb el vell traçat només el seguim uns pocs metres, just per vorejar una petita edificació que queda a l'esquerra, car més enllà la vella carretera que anava a creuar la via del ferrocarril ha quedat abandonada. Hem de seguir per una pista asfaltada que és la continuació natural de la carretera. A la dreta deixem un altre camí (560 m).			
La pista segueix paral·lela a la via del ferrocarril, a un nivell inferior, en direcció nord-est; un canyissar fa de separació. A la dreta hi ha un conjunt de camps graonats en el vessant del turó del Terrós.			
Mica en mica ens situem al nivell de la via i fins i tot per damunt seu; ara tenim una tanca metàl·lica de separació. A l'altra banda, una mica més enllà,			

podem veure-hi una estació transformadora.

0.12 0.22 1.720

Arribem al capdamunt de la suau pujada i passem pel costat d'una torre d'alta tensió (580 m); davallarem suaument. A l'esquerra tenim el turó de Miralles (593 m) coronat per una antena.

0.02 0.24

La pista asfaltada gira vers la dreta i es dirigeix a l'abocador; ací l'hem d'abandonar i seguir endavant pel camí que va paral·lel a la via. En el mateix punt deixem un camí que baixa cap a la vall de la dreta pel costat d'un marge.

El camí manté la direcció nord-est planejant amb suaus ondulacions. A la dreta, situada enmig dels camps, hi ha una casa aïllada amb un curiós excusat voladís.

0.06 0.30 2.350

Mantenint el paral·lelisme, la via i el camí comencen a retomar suaument cap a la dreta. Per l'esquerra se'ns obre la panoràmica de la vall del Sió amb el poblet de les Olugues al seu centre.

0.01 0.31 2.430

A l'esquerra, a la vora de la via, trobem un petit safareig amb la seva cisterna. Immediatament, deixem un camí a la dreta; seguim pel costat de la via.

Pugem suaument per davant d'una petita colònia d'alzines.

0.06 0.37 2.930

Per la dreta se'n va un camí; nosaltres continuem endavant planejant de cara avall pel costat d'un bonic marge, notable mostra de l'art segarrenc.

A l'altra banda de la via podem veure una masia amb l'era al seu davant; cal destacar la bella factura del seu mur de contenció.

0.03 0.40 3.180

Se'ns uneix un camí per la dreta que baixa i pocs metres més endavant se'ns separa un per la mateixa banda.

Una mica més enllà trobem una senyalització de pas a nivell sense guarda.

0.02 0.42 3.330

Per l'esquerra surt un camí que se'n va a travessar la via.

0.04 0.46

A la dreta del camí hi ha un gran amuntegament de bales de palla.

0.02 0.48 3.830

El camí passa pel costat d'una nau-paller i immediatament bifurca. La branca de la dreta baixa cap al pla de Monells on podem veure un extens camp de conreu; nosaltres hem de seguir per la branca de l'esquerra que planeja pel costat de les restes d'una petita edificació i es dirigeix vers la via del ferrocarril.

Uns cinquanta metres més endavant travessarem la via per un pas a nivell (600 m). Per ací sortim del terme municipal de Cervera i entrem en el de les Olugues.

Passada la via deixem un trencall que s'enfila cap a l'esquerra i una mica més endavant se'ns uneix un que baixa per la mateixa banda.

Davallarem vers el camp que hi ha en el petit fondal; davant, al fons, veiem la característica silueta de Montfalcó Murallat encimbellat dalt del seu turó i, a l'esquerra, el poble de les Olugues.

El camí de moment segueix pel costat de la via però quan surt del fons se'n va separant mica en mica.

0.07 0.55 4.330

Per l'esquerra se'ns separa un camí que va a passar pel costat d'una petita cabana. Continuem endavant tot vorejant la capçalera de la petita vall.

Enfront, veiem les restes del mas Suau vers on ens dirigim; seguim endavant planejant. Se'ns uneixen alguns camins procedents dels camps laterals.

0.07 1.02 4.830

Arribem en una cruïlla situada davant de les restes de la capella del mas Suau (605 m). La branca de la dreta és la variant GR-7-1-1 Montpaó; nosaltres hem de seguir per la branca de l'esquerra que voreja les edificacions del mas.

En orientar-nos vers el nord se'ns ofereix la gran panoràmica de la vall de la riera de Vergós presidida per Montfalcó Murallat.

0.02 1.04 4.980

Deixem un camí a l'esquerra i comencem a baixar en direcció a Montfalcó per entremig d'una colònia esparsa d'alzines. Al fons de la vall veiem la gran finca del mas Ribera.

0.11 1.15 5.780

En arribar al capdavall de la baixada se'ns uneix un camí per la dreta.

Un centenar de metres més endavant creuem la riera de Vergós a gual (530 m) i continuem endavant. A l'esquerra deixem la caseta d'una bomba d'aigua radio-comandada; enfront veiem un bonic molí de vent.

Passem pel costat del molí de vent i deixem, a la dreta, el camí d'accés a la hisenda del mas Ribera; a la dreta també queda una petita bassa. El camí s'enfila vers la carretera de les Olugues a Sant Guim de Freixenet.

0.04 1.19 6.110

Travessem la carretera (535 m) i continuem per la pista asfaltada d'accés a Montfalcó Murallat. Passem per davant d'una nau i immediatament hem de deixar la pista asfaltada per anar cap a l'esquerra per un camí que s'enfila amb el sòl força malmès.

Uns metres més enllà, enfront d'un mur de pedra, el camí bifurca; hem d'anar per la branca de la dreta que ràpidament es transforma en un petit corriol.

Més endavant, aquest petit corriol va enclotat per entremig de marges i passa per damunt d'una canonada mig soterrada.

0.10 1.29 6.360

Desemboquem a la pista d'accés al poble; la seguim cap a l'esquerra pujant.

La pista fa un revolt cap a la dreta vorejant una edificació. Ací se'ns uneix un camí per l'esquerra que puja i una mica més endavant ho fa un que baixa.

0.03 1.32 7.660

Arribem a l'esplanada situada als peus del campanar de Montfalcó; és una esplèndida balconada sobre la vall de la riera de Vergós. A l'esquerra queda l'entrada al clos tancat de Montfalcó.

Després de la visita al poble hem de davallar del turó pel mateix corriol fins arribar a la carretera, travessar-la i continuar pel camí d'abans, pel costat del molí de vent, cap al llit de la riera de Vergós.

0.08 1.40 8.270

Creuem de nou la riera a gual i ens arribem fins la bifurcació del camí situada uns cent metres més endavant. Abans hàviem baixat per la branca de la dreta; ara anirem per la branca de l'esquerra, que de moment planeja.

Una mica més enllà, el camí gira vers l'esquerra i així ens permet gaudir d'una esplèndida panoràmica del turó de Montfalcó amb el mas Ribera als seus peus.

0.03 1.43

Passem a frec d'una petita construcció que queda a l'esquerra del camí. Comencem a pujar amb pendent més pronunciat.

0.02 1.45 8.590

Després de deixar un trencall a la dreta, el camí planeja una mica; més endavant torna a pujar. Al fons de la vall podem veure el poblet de Vergós Guerreat, amb el notable edifici del seu castell penjat en el vessant de la muntanya.

0.02 1.42

A la dreta queda la xemeneia de ventilació d'una mina d'aigua.

El camí va girant cap a la dreta entrant en una petita vall lateral orientada sud-nord.

0.02 1.44

Arribem en una bifurcació; hem de continuar per la branca de l'esquerra que baixa suaument. A la capçalera de la coma per on anem hi veiem la via del ferrocarril.

0.05 1.49

Deixem una caseta a la dreta, ran del camí i una mica més endavant creuem la coma per situar-nos en la seva vessant dreta.

0.07 1.56 9.690

Arribem al capdamunt de la pujada i desemboquem en un camí transversal que segueix paral·lel a la via (625 m). Aquest camí és el GR-7-1-1 procedent del mas Suau i que haurem de seguir vers l'esquerra.

Nota.- Uns 400 metres en direcció al mas Suau hi ha les restes d'una antiga torre de guaita.

Pocs metres més endavant trobem un senyal de pas a nivell sense vigilància.

0.02 1.58 9.830

El camí gira vers la dreta per anar a creuar la via del tren. Just a l'altra banda trobem, a la dreta, les restes d'una cabana derruïda; girem cap a l'esquerra, vorejant una petita clotada, per situar-nos novament al costat de la via.

Seguim paral·lels a la via en direcció sud-est per la vora d'un altiplà. En el camp de la dreta hi ha una curiosa alineació de fites: és la demarcació dels termes municipals de les Olugues, Estaràs i Cervera. En aquest punt abandonem el terme de les Olugues i entrem en el d'Estaràs.

0.05 2.03 10.230

Arribem en una cruïlla; el camí de l'esquerra va a creuar la via i baixa cap a Vergós Guerrejat, i el que segueix recte es dirigeix vers Sant Guim de Freixenet. Nosaltres hem de continuar pel de la dreta travessant l'altiplà.

Al fons, a la dreta, veiem el nucli de Cervera.

0.02 2.05 10.340

Passem pel costat d'una cabana tancada que queda a l'esquerra del camí. Per ací entrem en el terme municipal de la Ribera d'Ondara.

Una mica més endavant el camí gira cap a l'esquerra i comença a baixar tot fent un ampli revolt per la capçalera d'una coma lateral de la vall de la riera de Monells. A l'altra banda de la vall, damunt de la carena, pot veure's el mas Rosich per on passarem.

Després dels revolts, el camí s'ha situat en la vessant dreta de la coma i baixa amb el sòl malmès per un gros reguerot.

0.05 2.10 10.700

A l'esquerra del camí, a nivell del sòl, queda el sostre mig enfonsat d'una cabana; és interessant d'observar la construcció de la volta de pedra.

Compte! Uns metres més endavant se'ns uneix un camí herbós per l'esquerra procedent del camp on està situada la cabana abans esmentada; **hem de deixar el camí que seguïem i continuar per aquest.**

Atenció : A partir d'ací i durant un bon tram el camí ha desaparegut perquè ha estat llaurat i per altra banda tampoc hi ha marques del GR. Cal seguir la descripció atentament i procurar no despistar-se.

A partir del camí herbós hem de davallar, campi qui pugui, fins arribar al camp que queda a la dreta i aleshores vorejar-lo per l'esquerra anant a passar pel costat d'un marge, fins enllaçar amb el camí que es veu a l'altra banda.

0.03 2.13

Hem de seguir per aquest camí, força erosionat, baixant suaument. Pocs metres més endavant, el camí mor en un altre camp; aquest també l'hem de vorejar per la seva banda esquerra.

Una mica abans d'arribar a l'extrem del camp s'ha d'anar cap a l'esquerra per a davallar per una mena d'escorrentiu d'aigües.

0.04 2.17

Arribem al llit del torrent de Monells (575 m); a la dreta hi ha un toll amb aigua (serà la font de la Guatlla ?).

Travessem el torrent i ens enfilem per l'altra vessant per un corriol molt desdibuixat que decanta cap a la dreta.

0.01 2.18

Desemboquem en un extens camp; de moment l'hem de vorejar anant cap a la dreta però en arribar al punt més proper del turonet amb pins que tenim davant, hem de creuar-lo en direcció al petit turó, enfilant un gros pi que té una marca del GR.

Una vegada hàgim arribat a l'altra banda hem de seguir vorejant el camí passant pel peu del turó.

0.04 2.22

Quan finalitza el turonet s'ha de travessar novament el camp, ara en direcció sud, vers un camí que es veu que s'enfila pel turó situat enfront. En el sembrat s'intueixen unes roderes.

0.02 2.24 11.400

Troblem el camí que s'enfila per la dreta del turó (595 m); el seguim i immediatament deixem un trencall a l'esquerra; pugem un tros per entremig de pins.

0.07 2.31 11.830

Arribem al capdamunt de la carena (635 m); a uns 300 metres a l'esquerra, en mig dels camps, podem veure el mas Rosich. Ací trobem una cruïlla: el camí

de la dreta va a Vergós de Cervera i el de l'esquerra a Montpalau; nosaltres hem de seguir endavant.

0.05 2.36 12.210

Passem pel costat d'una fita situada a la dreta del camí; des d'ací tenim una gran panoràmica de la vall del riu d'Ondara.

Immediatament el camí bifurca; rebutgem la branca de l'esquerra que baixa i continuem per la de la dreta que planeja. Més endavant comencem a baixar amb fort pendent.

0.05 2.41 12.610

Per l'esquerra se'ns uneix el camí que hem deixat abans; seguim baixant. Passem per sota d'una línia d'alta tensió. El camí que seguim és la divisòria entre els termes municipals de la Ribera d'Ondara i Cervera.

0.02 2.43 12.770

Deixem un camí no massa fressat a l'esquerra.

0.06 2.49 13.250

Per l'esquerra se'ns separa el camí que mena al mas d'en Toni, també conegut per mas Claret, que és una residència de religiosos claretians. A l'enforcall, una mica separada, hi ha una creu (550 m).

0.03 2.52 13.490

Per la dreta se'ns uneix un camí; continuem baixant. Més endavant voregem un camp que queda a l'esquerra limitat pels alts espadats.

0.02 2.54 13.650

Passem pel costat de les instal·lacions d'una fàbrica abandonada i desemboquem en una esplanada al costat de la carretera. Hem d'anar cap a l'esquerra a trobar el camí d'accés al mas d'en Toni.

Creuem, amb compte, la carretera general de Barcelona a Lleida (515 m) i continuem per un camí que voreja una petita riera.

0.04 2.58 13.900

El camí va a trobar la pista d'accés al poble de Sant Pere dels Arquells, just al costat del pont sobre el riu d'Ondara. Hem de continuar per aquesta pista,

travessant el pont, en direcció al poble.

Passat el pont, deixem la bàscula municipal, a l'esquerra de la pista. Seguim endavant pel carrer del Pont.

Troblem les primeres cases del poble; en una d'elles hi ha un bonic plafó de rajoles representant Sant Pere.

0.03 3.01 14.150

Arribem a la cruïlla amb el carrer de Sant Pere (515 m); a la dreta hi ha una font. Ací finalitzem l'etapa d'avui.

Agustí Poch

Febrer 1993